

Okruhy otázek pro studenty celoživotního vzdělávání – obor Vychovatelství

Metodiky zájmových činností

DRAMATICKÁ VÝCHOVA:

1. Co je DV, její podstata a místo mezi ostatními obory estetické výchovy
2. Postavení DV v RVP
3. Cíle DV
4. Základní metody a techniky využívané v DV
5. DV ve škol, zájmová DV a její specifika
6. Učitel DV
7. Stavba lekce DV
8. Kritéria hodnocení v DV a jeho místo v DV
9. Srovnání pojmů didaktická hra – dramatická hra, jejich struktura
10. Vysvětlete vztah mezi divadlem a dramatickou výchovou
11. Divadlo pro děti, divadlo hrané dětmi
12. Vysvětlete, jak působí DV na sociální rozvoj, rozvíjení komunikativních dovedností, obrazotvornost, tvořivost, rozvíjení kritického myšlení, emocionální rozvoj, sebepoznání, estetický rozvoj.
13. Vyjmenujte a vysvětlete základní pojmy DV (např. fikce, „jako“, jednání, role, situace, konflikt, hra, dramatická hra, hra v roli, fronto, horké křeslo apod.)
14. Hlavní směry vývoje DV v USA a jejich představitelé
15. Hlavní směry vývoje DV ve Velké Británii a jejich představitelé
16. Vývoj DV v České republice
17. Porovnejte pedagogické principy školního divadla 16. – 18. století s principy DV současnosti.

Doporučená literatura:

- BLÁHOVÁ, K. **Uvedení do systému školní dramatiky**. Praha: IPOS, 1996. ISBN 80-7068-070-9.
- KOLEKTIV. **Tvořivá škola**. Brno: Paido, 1998. ISBN 80-85931-63-X.
- KOŤÁTKOVÁ, S. a kol. **Vybrané kapitoly z dramatické výchovy**. Praha: IPOS, 1998. ISBN 80-7184-756-9.
- KOVALČÍKOVÁ, I.; MAJZLANOVÁ, K.; PAVLOVSKÁ, M.; PELÁN, J. **Variácie podob výchovnej dramatiky**. Prešov: LANA, 2003. ISBN 80-9683112-8-3.
- MACHKOVÁ, E. **Metodika dramatické výchovy**. Praha: Artama, 1998. ISBN 80-7068-16-7.
- MACHKOVÁ, E. **Úvod do studia dramatické výchovy**. Praha: IPOS, 1998. ISBN 80-7068-103-9.
- MORGANOVÁ, N., SAXTONOVÁ, J. **Vyučování dramatu**. Praha: Artama, 2001. ISBN 80-901660-2-4.
- PAVLOVSKÁ, M. **Tvořivá dramatika ve výuce slohu**. Brno: CERM, 1996. ISBN 80-7521-035-3.
- PAVLOVSKÁ, M. ed. **Cesta současné školy ke škole tvořivé**. Brno: MSD, 2002. ISBN 80-86633-02-0.
- VALENTA, J. **Metody a techniky dramatické výchovy**. Praha: STROM, 1997. ISBN 80-901954-1-5.
- WAY, B. **Rozvoj osobnosti dramatickou improvizací**. Praha: ISV, 1996. ISBN 80-85866-16-1.

Okruhy otázek pro studenty celoživotního vzdělávání – obor Vychovatelství

Metodiky zájmových činností

TĚLESNÁ VÝCHOVA (dále jen TV):

1. Nejznámější systém TV ve světové historii.
2. Nástin vývoje TV na našem území.
3. Historie školní TV.
4. Pohybové schopnosti, jejich psychologická podstat, možnosti jejich rozvoje, vzájemné vztahy mezi nimi.
5. Hodnocení a testování pohybových schopností se zaměřením na děti a mládež školního věku, výběr sportovních talentů.
6. Zdravotně orientované pojetí školní a mimoškolní TV.
7. Význam a úloha tělesné zdatnosti a výkonnosti, zvláštnosti rozvoje motorické výkonnosti dětí a mládeže, péče o pohybově nadané děti v současné koncepci školní i mimoškolní TV, zásady pohybového zatěžování a zdravotně orientovaná zdatnost.
8. Zdravotní problémy pohybové aktivity dětí a mládeže, TV zdravotně oslabených žáků.
9. Vybavení pro TV a sport v rámci možností a center mládeže, možnosti pořádání sportovních soutěží, příklad propozice konkrétní akce.
10. Zásady bezpečnosti a hygieny v TV.
11. Netradiční pohybové programy, netradiční hry, netradiční náčiní, netradiční didaktické styly v jejich uplatňování.
12. Tělovýchovné chvílky, rekreační využití přestávek, TV ve školních družinách.
13. Pohybové učení, jeho fáze, význam her v pohybovém učení, faktory ovlivňující proces motorického učení.
14. Představa o pohybové náplni různých forem pohybu v přírodě – cvičení v přírodě, vycházky, exkurze, škola v přírodě, školní i mimoškolní výlety, letní i zimní pobyty v přírodě.
15. Cíle tělesné a sportovní výchovy v současném pojetí školní i mimoškolní TV, možnosti jejich koncipování, plánování školní a mimoškolní TV.

Doporučená literatura:

- ČELIKOVSKÝ, S., aj. Antropomotorika. Praha: SPN, 1990.
- LOCHMANOVÁ, L., MAZAL, F. Učitel tělesné výchovy mezi paragrafy. Olomouc: Hanex, 1998.
- MAZAL, F. Pohybové hry a hraní. Olomouc: Hanex, 2000.
- MUŽÍK, V., KREJČÍ, M. Tělesná výchova a zdraví. Olomouc: Hanex, 1997.
- NOVÁČEK, V., MUŽÍK, V., KOPŘIVOVÁ, J. Vybrané kapitoly z teorie a didaktiky TV. Brno: PdF MU, 2001.
- STŘELEČEK, S. Studie z teorie a metodiky výchovy. Brno: PdF MU a MSD, s.r.o., 2002
- Vzdělávací programy, metodické příručky a jiné metodické materiály a odborný tisk se sportovní problematikou.

Zpracoval: V. Nováček, katedra tělesné výchovy PdF MU

VÝTVARNÁ VÝCHOVA (dále jen VV):

1. **a) Základní podložky a podklady pro kresbu a malbu**
(dřevo: překližka, laťovka, dřevotříska, aj. hliník, papír, plátno aj.)
b) Abstrakce v českém umění po roce 1945
(V. Boudník, M. Medek, R. Piesen, K. Nepraš, Z. Sekal, J. Koblasa aj.)
2. **a) Kompozice, zátiší, metody poměřování, perspektiva**
(lineární, prostorová a barevná kompozice, zlatý řez, používání světla...)
b) Impresionismus a jeho kořeny
3. **a) Kánon lidského těla, technika stínování**
(základní rozmístění částí obličeje a figury)
b) P. Picasso, kubismus, představitelé českého kubismu
4. **a) Teorie barev**
(barevný kruh, barevná harmonie, teplé, studené pestré a nepestré barvy, kontrast aj.)
b) Dekorativní a kombinované techniky 3.
(výtvarné techniky na skle, koláž-textilní, papírová, krajková, asambláž, roláž, frotáž, froasáž, proláž, chaismáž, reliéfní stěny z papíru, modurit)
5. **a) Základní malířské techniky**
(akvarel, kvaš, vodové barvy, tempera, olejomalba, freska aj.)
b) Malířství a architektura meziválečné éry
(A. Modigliani, M. Chagall, V. Kandinskij, P. Klee, M. Utrillo, funkcionalismus, Bauhaus)
6. **a) Akční malba, abstraktní expresionismus a lyrická abstrakce**
b) Základní postupy a pomůcky při malbě na hedvábí
7. **a) Akční umění (land art, arte povera, umění instalace)**
b) Ředidla, rozpouštědla, pojidla, laky,
8. **a) Akční umění (happening, body art, performance)**
b) Představitelé akčního umění u nás
(V. Boudník, M. Knižák, Z. Ságlová, J. Valoch, T. Ruller, J. Mlčoch, D. Chatrný, J. H. Kocman, J. Steklík, aj.)
9. **a) Konceptuální umění, lettrismus**
(J.Kolář, L.Novák, E.Ovčáček...aj.)
b) Základní postupy a pomůcky při práci s hlinou
(druhy hlín, pomůcky, vymačkávané nádoby, stáčení z válečků, stavění z plátů a z pruhů, glazury a glazování, engoby apod.)
10. **a) Grafika-tisk z výšky, z hloubky, z plochy**
(tisk z výšky - linořez, linoryt, dřevořez, dřevoryt)
b) Fauvismus, expresionismus, futurismus
11. **a) Grafika-tisk z hloubky a z plochy**
(suchá jehla, lept, monotypie, tisk z vystřihovánek a papírořezu)
b) Základní postupy a pomůcky při batikování

Okruhy otázek pro studenty celoživotního vzdělávání – obor Vychovatelství

Metodiky zájmových činností

- 12. a) Dekorativní a kombinované techniky 1.**
(odkrývací technika na tuši a vosku, negativní technika s klovatinou a tiskařskými barvami, papírová vosková batika, dekorativní malba se stearínem, zmizíková malba do inkoustu, malba na pískovou strukturu)
b) Nefigurativní (abstraktní) malířství
(neoplasticismus, orfismus, suprematismus, informel, tachismus..aj.)
- 13. a) Dekorativní a kombinované techniky 2.**
(benzínové papíry, škrobové papíry a malba škrobem, otisková kresba, tiskátka a příbuzné techniky, kašírování)
b) Historie, základní postupy a pomůcky při výrobě ručního papíru
- 14. a) Cena Jindřicha Chalupceckého a její významní držitelé**
b) Současné osobnosti výtvarné scény
(V. Bromová, M. Dopitová, J. Černický, D. Černý, aj.)
- 15. a) Galerijní animace, poslání a zprostředkovávání umění muzei a galeriemi**
b) Dadaismus, surrealismus (i u nás)

Vytvořila: MgA. Radka Pavlíčková, Ph.D. – r. 2017